

BÁTASZÉK ÉS SÁRKÖZ

— TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI, TANÜGYI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP. —

Előfizetési ár:	
Egész évre . . .	8 K.
Fél „ . . .	4 „
Negyed „ . . .	2 „
Egyes szám	16 fill.

Megjelen minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: **Bátaszéken, Király-ut.**

Szerkesztő:

Joó Károly.

Kiadó:

Szélíg Gáspár.

Hirdetési ár:	
Egész oldal . . .	20 K.
Fél „ . . .	10 „
Negyed „ . . .	5 „
Nyilttérnek sora	30 fill.
Hirdetések a nyomdában is főlvetnek.	
Kéziratok vissza nem adatnak.	

Kisgazdák utbaigazítása.

Nagy- és kisbirtokosaink gazdasági elég czélszerűen vannak berendezve. A magyar gazda sokoldalúságát, képességét mutatja, hogy minden talpalatnyi földet okszerűen tud kihasználni és így bátran kelhet versenyre a külföldi gazdászokkal. Hogy boldogulhatása ennek daczára mind nehezebbé válik, annak okát a mostani válságos időkben, nem kevésbé pedig az újabb termelési ágak berendezéséhez szükséges tőke hiányában kell keresnünk.

A kor szellemével tartó haladással, a gazdasági kultúra fejlettségével egyáltalán nem, vagy csak igen szórványosan találkozunk a kisgazdáknál, a kiknek kezében van a hazai föld legnagyobb része. És úgy a növénytermelés, mint az állattenyésztés vagy a talajmivelés, a mint azokat a kisgazdák mai nap folytatják, sok tekintetben nem felelnek meg a kívánalmaknak.

A kisgazdák gazdasági művelődését, régi, maradi, hibás elveiknek megváltoztatását és az okszerű gazdálkodás megismertetését czélzó több intézményünk van.

E czélt szolgálják a földmivelésügyi iskolák, tanfolyamok, népszerű felolvasások. Ezek mellett azonban megfontolásra érdemes az a terv, melyet újabban egy tehetséges szakférfi nagy tudással fejtegetett. Szerinte leghivatottabb eszköze e czélnak a minden vármegyében felállítandó népies mintagazdaságok, melyek felügyelet, ellenőrzés tekinte-

tében a megyei gazdasági egyesületeknek lennének alárendelve.

A felolvasásokkal nagyobb eredményt elérni nem lehet. Nagyon ritkán fordul elő, hogy a parasztgazda az ily alkalommal követésre ajánlott eszméket a gyakorlatba átvinné.

Épp ezért czélszerű és üdvös hatása az az eszme, mely a mintagazdaságok tanulmányképpen való megtekintését czélozza. Vasárnap vagy ünnepnapokon, a mikor pihen a gazda, szabad idejét a mintagazdaság megtekintésének szentelhetné és sokféle okulást találhatna. A vezető megmagyarázná az okszerű gazdálkodás előnyeit, melyeket mindjárt a természetből vett példákkal illusztrálhatna. Csak így, ha kézzel foghatóan, szemmel láthatóan bizonyíthatjuk be, hogy az ósapáktól örökölt irány már elavult és hogy a mai viszonyok között már háládatlan dolog e régi módi gazdálkodást tovább folytatni; csak így lehet rábírni a kisbirtokosokat, a parasztgazdákat, hogy a korral haladva gazdaságukat czélszerűen vezessék.

A gazda aztán — a látottakon okulva — óvatosságból egyelőre csak kis mértékben próbálkozik meg meghonosítani azt, a mi érdeklődését, figyelmét leginkább megragadta. A tanulmányut vezetőjének kötelessége aztán e próbák iránt érdeklődni, tanácsokat adni és kijavítani azokat a hibákat, melyek a látottak és hallottak helytelen felfogásából eredtek.

Nem kell azt minden gazdával egyenkint elvégezni, elég, ha egybehívja őket vasárnaponként, a mikor egy füst alatt valamennyiüket a szükséges felvilágosításokkal láthatja el.

Ez lenne az az életrevaló, czélszerű intézmény, mely hivatva volna a kisgazdák állapotán javítani, amennyiben okszerű gazdálkodás révén fokozott jövedelemre tehetnének szert.

y.

Az egészség és az izlés érzéke.

Jól terített asztal mellett ülni vagy csak egy darab száraz kenyeret enni, a nélkül, hogy annak ízét éreznők, egyike ama szenvedéseknek, melyekben az emberiség sinlődik; sokan megbénult izlési érzékük miatt mélabuságba esnek.

Ez érzék bénasága étvágyunkat annyira csökkentheti, hogy a beteg csak kényszerülve vagy pedig ama gyöngeség következtében, mely az evéstől hosszú időn át való tartózkodás következtében szokott beállani, eszik, az ételek megválasztása iránt pedig teljesen közönyös marad.

A baj megelőzése czéljából kerüljünk minden forró ételt, mert a túlmeleg ételek ingerlik a száj nyálkahártyáját és azt gyuladásba ejthetik; az erre következő daganat pedig az izlés idegeit tartóztatja az izlés anyagrészecskéikkel való érintkezéstől, miáltal e szervünk érzőképessége nagyban apad

Vannak, kik bizonyos ételeket nem bírnak megenni, ha azok nem forrók. Ezáltal gyakran pokolvarr, gyuladás vagy seb támad a szájpaddás nyálkahártyáján.

Az izlés szervének részbeni megzavarása után rendszeren az egész szervezetnek megromlása következik. — A ki az izlés szervét jó karban akarja tartani, annak nem szabad az egészségre annyira káros szokást követni, túlmeleg, forró ételek élvezete tekintetében, hanem hozzá kell szoknia csakis mérsékelt meleg ételek élvezetéhez.

A dohányzás bizonyára nem okvetlenül szükséges és azt képes abbahagyni, nagy mértékben javít az egészségén. Igaz, hogy evés után egy pipa dohány vagy egy gyenge szivar nem éppen ártalmas, sőt sok emberre nézve kellemes érzést képez a jó szivar élvezete, a mi gyakran az emésztésre is jó hatást gyakorol. Ámde hányan vannak, kik az efféle élvezetekben nem képesek a kellő mértéket betartani, a dohányzásban való mértékletesség pedig okvetlenül szükséges a jó egészség fentartására.

Vétkeznek azok is, kik mindig a legerősebben fűszerezett ételeket vagy a legsavanyubb vagy a legerősebb szeszes italokat keresik. Az utóbbi szokások által végre oda jutnak, hogy kénytelenek izlésszervük kellő ingerlése czéljából kizárólag csak tulsokat fűszerezett ételeket élvezni, mert minden egyéb, a mi nincs tulságosan fűszerezve, nem bír rájuk nézve kellő izléssel. Ennek következtében gyöngül az izlés szerve és végre körünk előre haladásával teljesen meg is bénulhat; a mellett még a nagyon fűszere-

TARCZA.

Tíz nap Báticaszen.

Ki ne örülne egy kilátásba helyezett kedves kirándulásnak? A mikor arról van szó, hogy eltérve a mindennapisság szürke egyformaságától, más vidéket szokást, nó meg-mondjuk más embereket is látunk. Így voltam én is. Lázas türelmetlenséggel vártam utazásunk előtte való napján az értünk jövő kocsit. Minden zörejre siettem majd az ablakhoz, hol meg az utcaajtóba futottam, vajjon nem-e a mi várva-várt báticaszéki kocsink. Idegeim a mit dicsekvés nélkül mondhatok, jól edzettek (kipróbálta a sok unokahug és öcss) erős támadásnak volt kitéve e napon. Végre 6 órákor becsöngetett egy jó képű német, vállán hozva egy óriási kosarat a mibe pakolandók voltunk ruháinkat, a kocsisnak ki adtuk az ordrét, hogy másnap reggel 7 órára értünk jöjjön. Verőfényes szép napra ébredtünk. Hárman voltunk utasok, kényelmessen helyezkedtünk el a kocsiban és vigan robogtunk végig Pécs aszfaltos utcáin. Alig vettük észre már is délre járt az idő. Kocsisunk betért egy utszéki csárdába, hogy fáradt lovait megabrakoltatva új erőt gyűjtsön a további utra. Mi, kik fáradtak

ugyan nem, de éhesek annál inkább voltunk, alaposan hozzáláttunk a velünk vitt elemozsiának.

A jó étvágygyal elköltött ebéd után majd egy kis sétát tettünk, gyönyörködve a Tavasz istennője által teleszórt mező virágjaiban. Vagy egy órai pihenés után ismét fölczihelődünk és megszakítás nélkül folytattuk utunkat. Az „Orbán“ hegyről (nem a földrajzból tudom) leereszkedve odaszólok a kocsisnak: Hallja bácsi maga eltévedt hisz ez nem lehet Báticasék, hanem Baja. — Persze általános kaczaj volt a felelet. Mondhatom engem meglepett nagy kiterjedésével és pazartemplomával. Mesziről impozans képet nyújt. Bátran ellehetne énekelni London helyett hogy: Báticaszenen hej van s ámos utca és minden utcán több sarok.“ No de menjünk tovább, alig 10 percz múlva már Báticasék utcáit csudálhattam, s hogy szivesen látott vendégek voltunk bizonyítja az, hogy kedves háziur már a Szt. István téren fogadott bennünket pedig ő a Zrinyi utcában lakik, a számot nem áru-lom el, ne hogy valamikép megtudják ki vagyok. — A mikor megérkeztünk, órát ugyan nem láttam, de az asztalon gőzölgő pompás kávé után itélve 4 óra lehetett. Az aranyos jó nénike nem is mulasztotta el az alkalmat, hogy bennünket jól megtömjön. Ozsona után azon tanakodtunk mi tevők legyünk?

zett ételek tulságosan hevitik a gyomrot, miáltal nagyobb is lessz a hajlandóság különböző hurutos bántalmakra, gyuladásokra és egyéb betegségekre, ami képes nagy mértékben megrövidíteni életünket.

KÜLÖNFÉLÉK.

Az új templom kifestése. A bátaszéki közs. képviselőtestület legutóbbi ülésén a közs. elöljáróság indítványára egyhangulag elhatározta, hogy az új templomot saját költségén kifesteti. A festés költségeire mintegy 15 ezer koronát szán. A közs. elöljáróság és képviselőtestületnek eme nagy és nemes cselekedete nem szorul dicséretre. Egy óriási terhet vett le ezzel a közlakosság vállairól, amely alig hisszük, hogy képes lett volna ez újabb áldozatot is meghozni. Különös dicséret illeti a kezdeményezőt a kinek agyában a templom ilyenén képpen kifestésének eszméje megfogamzott. Az elismerés, a hála illeti meg mindazokat, akik szavazatukkal a dolog megvalósításához hozzájárultak. Ezzel kapcsolatosan jeleztük, hogy a templom kifestése a legközelebbi jövőben megtörténik s így a felszentelés augusztus 15-én leend.

Választásunk végre „Bandira“ esett, megjegyzem ez egy jójáratu szép kis ló. Hamarosan befogták és mi mintha rég élveztük volna a kocsikázás örömeit hamarosan elhelyezkedtünk a kényelmes hajtó kocsiban, s csak vacsora időre tértünk haza. A lucullusi estebéd után kedélyesen elbeszélgettünk, közbe közbe a Múzsának is áldoztunk a mennyiben zongoráztunk és énekeltünk.

Lefekvéskor megemlékeztem arról, hogy a mit álmodunk először idegen helyen az beteljesedik — vajha!!! Hogy mit álmodtam nem árulom el, az igazat nem akarom elmondani, hazudni meg nem tudok.

A nap már jó magasan járt az égen, a mikor az ebédlőben összegyűltünk reggelire (node a vendégnek sokáig szabad aludni ugye?) hamarosan elhatároztuk, hogy még délelőtt megnézzük Bátaszék nevezetességét, a templomot. Pazar épület, valóságos mester mű nekem úgy jön elő mintegy 16 éves leányka annyi báj és szépséggel rendelkezik. A templom alapos megtekintése után a corzóra vonultunk, a minek egyáltalában volt kinja ott tartzkodásunk alatt. Ha mindannyiszor hogy ott sétáltunk, látott volna az adókiadó úgy bizonyára dupla adót rónna ki a kedves vendéglátó haziúrra.

Az idő kedvező lévén délután egy kirándulást

— **Községi képviselőtestületi ülés.** Bátaszék községi képviselőtestülete 1903. évi április hó 19-én d. e. 10 órakor közgyűlést tartott a következő tárgyszorozattal: 1. Elöljárói előterjesztés az új r. k. templom községi költségen leendő kifestése iránt. 2. A fogyasztási adókezelésről vezetett 1901. évi számadás megvizsgálása. 3. Sárközi Róza helyesebben Borbála czikói lakos cigánynő illetőségi ügyében határozat. 4. Jordán József és neje Bauer Teréz kérvénye 260 kor. szegénypénztári kölcsön iránt. 5. Az 1904. évi községi közmnka mérvének megállapítása. 6. Idősb Hirsch János segély iránti kérvénye. A képviselőtestület a következő határozatokat hozta: 1. Elhatározottat. 2. Jóváhagyott. 3. Elismertetett. 4. Megajánlatott. 5. Napirendről levetetett. 6. Hirsch János és neje részére évi 48 korona segély megszavaztatott.

— **Esküvő.** Lukács M. Márton bécsi ékszerész városunk szülötte f. hó 26-án Bécsben tartja esküvőjét kedves menyasszonyával Zerkovitz Regina urhölgygyel.

— **Kincskeresők.** Mintegy husz decsi lakos már közel két hónap óta a várdomb és nánai magaslaton szakadatlanul ássa a földet kincset keresvén. Már 7-8 méterre vannak a földszine alatt, de értéktelen im-lomokon kívül egyebet nem leltek. A föld tulajdonosának 70 koronát fizetnek az idei termés kárpótlásáért. A helybeli csendőrőrsparancsnok jelentést tett a dologról a főszolgabírósnak.

tervezünk, de hogy elüssön a sablonos kocsikázástól magunk mentünk (értem, hogy férfi nincs a kocsin.) A kedves kis házi kisasszony ragadta meg a gyeplőt, ő hajtott. Egy darabig csak jól ment dolgunk, de haj nincsen rózsza tövis nélkül beteljesedett rajtunk is. A mint haza felé tartunk hogyan hogyansem, kis kocsisunk neki hajtott egy ducznak. Persze a rud eltört és mi kétségbeesve ugráltunk le a kocsiról. Arcunkról a jó kedvvel párosult ijedség tükröződött le, pár percig tanácstalanul álltunk a kocsi körül, a mikor is akaratlanul e szavakra fakadtam „Hiába! kocsi-ló, nem asszony kezébe való.“ Részemről úgy megvoltam hőkkenve, hogy legjobban szerettem volna gyalog Pécsig futni. De akadtak jó emberek, a kik hamarosan segítettek bajunkon, összetakolták a járművet, de meghagyták, hogy csak lépésben hajtsunk Valahogy csak kitarított a házkapujáig de ott aztán teljesen fölmondta a szolgálatot.

Mondhatom kellemetlen érzelmekkel hajtottunk be a kapun, de várakozásunkon felül, jól sikerült a törött rud bemutatása a kedves papának mert a helyett, hogy jól megszüdött volna vigyázatlanságunkért nagyot nevetve azt mondta. „Ugyis tudt m hogy ez lesz a vége.“

— **Vármegyei közgyűlés.** Tolnavármegye törvényhatósága f. hó 22-én tartotta rendes tavaszi közgyűlését. A közgyűlés három pontja. a gyönki főszolgabíró választás, Heves vármegye és Debreczen város hazafias körlevelei adták meg az ülésnek érdekességét. Pesty Elek volt gyönki főbíró évi 2024 koronával nyugdíjaztatott. Az ezzel megüresedett főszolgabírói állásra két jelölt mérkőzött meg egymással. Dr. Éry Márton vármegyei aljegyző és báró Jeszenszky György központi járási szolgabíró. A protekció ismét győzött. Éry dr. a kiváló tehetségű munkás hivatalnok megbukott. Jeszenszkynek 136, Érynek 111 szavazata volt, s így előbbi 26 szótöbbséggel gyönki főszolgabírónak megválasztatott. Heves vármegye azon körlevelét, melyszerint az önálló magyar hadsereg fölállítása érdekében a képviselőházhoz fölliratot intéz — az állandó választmány egyszerűen tudomásul venni indítványozta. Szabó Károly ref. lelkész indítványára azonban 94 szavazattal 82-vel szemben elhatározta a közgyűlés, hogy Tolnavármegye közigazgatási bizottsága föllir a képviselőházhoz az önálló magyar hadsereg fölállítása tárgyában. Debreczen város körlevelét

pedig amely a katonai javaslat ellen szól, egyszerűen tudomásul vette a gyűlés, és 64 szóval 55 ellen elhatározta, hogy föllir az obstrukció ellen.

— **Furfangos atyafi.** Stokk Péter az elmúlt esztőtörtöki heti piacra egy szekér szőlőkarót hozott Bátaszékre. Hóman József helybeli takarékpénztári pénztáros 14 koronáért megvette tőle a karókat, adott neki egy korona felpénzt és meghagyta neki, hogy szállítsa az udvarába. Ugy is tett. Midőn a karókat lerakta, kifizettette magának a még neki járó 13 koronát és a Király-utra hajtott. Ott aztán eszébe jutott, hogy jó volna a karók árát még egyszer zsebrevágni. Be is ment tüstént a takaréktárba s az ott levő Hóman Józseftől még egyszer fölvette a 13 koronát. Hóman persze nem tudta, hogy neje már kifizette az atyafit. Délben aztán kisült Stokk Péter turpissága, kit a csendőrség csalásért a kir. járásbírósnál följelentett.

— **Hitközségi tanács ülés.** A bátaszéki róm. kath. hitközségi tanács f. hó 22-én a következő tárgysorozattal ülést tartott. 1. A múlt ülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése. 2. A pécsi püspök leiratának közlése. 3. Elnöki jelentés az új templom kifestése tárgyában. 4. Mayer Teréz kérvénye. 5. Esetleges indítványok. A tanács beható tanácskozás után a következő határozatokat hozta.

Másnap már helyre volt ütve a csorba, új rud diszelgett a kocsiban; de a hajtás sportjáról egyszer s mindenkorra lemondunk.

Kellemessen emlékszem vissza a „Kövesdi,” vadregényes erdőben eltöltött negyedórászkákra a honnan mindannyiszor óriási ibolyacsokrokkal tértünk haza. Nem különben szép kilátást nyújt a „farkasdi” szőlő hegy, hol azonban nem tudtam eléggé érdeklődni a kopár szőlő-tőkék iránt, ami felett meg is botránkozott a szeretetre méltó birtokos. No mondok majd ha a szőlő fürtök ékesítik a tőkéket, ígérem kipótlom a most mulasztottakat.

Egyik nap Bajára, kedvenc városomba is el látogattunk. Pazarul élveztem, a mint a komppal átszeltük a szőke Duna fodros habjait, nem tudtam betelni látásával. Szinte elfogott a v'gy, vajha én is fölcaphatnék révész legénynek. A nagy víz előnyeit és árnyoldalát eddig csak hirből ismertem, mint cigány gyerek a forralt tejet, de egy nap alatt bő alkalmam volt, személyes tapasztalatot szereznem róla, mert a milyen szép, csöndes volt a Duna átkelésünkkor, épp oly nyugtalan, háborgó volt visszajövetelünkkor. De azért hál' Isten! szerencsésen azaértünk, minden baj, kellemetlenség nélkül.

A szomorú napok közeledtével az idő is gyászt öltött, ugyancsak megeredtek az ég csatornái, mintha

csak velünk, gyarló földiekkal siratták volna a megfeszített Messiást. Alig tudunk vallási kötelességeinknek eleget tenni, már a távolabb fekvő kalváriát nem lehetett fölkeresni, a végtelen sár miatt. Ámbár én arra is vállalkoztam volna, hogy csizmát vagy tarczipőt húzok fel, de azzal ijesztettek, hogy könnyű voltomnál fogva, csizmástól maradok a sárban.

Ájtatos imát röpitettünk az Egek urához, deritené ki az időt, hogy a feltámadás lélekemelő ünnepegén mi is jelen lehessünk.

Bizvást ellehet mondani, hogy a felhőket csakis az imádságunk tartotta, mert alig hogy elhangzott az utolsó Alleluja, ujult erővel kezdett esni.

Utolsó nap Bátaszéken: mért nem tartottál száz esztendeig? mért volt csak 24 óra benned?? De ki játszottuk a sorsot, megloptuk az éjjelt, s nem feküdtünk le, keresztül táncoltuk az éj sötétjét.

vagy tán az „Arany-nap” szállóbansoh' sincsötét?

Méltó befejezése volt az ott rögtönzött mulatság, bátaszéki tartózkodásunknak. De ki tudná mind elmondani vagy leírni azt a sok kedves epizódot, ami tiz nap alatt lejátszódott.

Ugyan nem aranyban vésve viselem e néhány szót „Felejthetetlen bátaszéki napok”, de a szívemben lángbetűkkel van föllírva.

Pécsett, 1903. április hó 16. Tóthváronyi Olga.

1. A jegyzőkönyv tudomásul vétetett és hitelesített. 2. A püspöki leirat, melyszerint a hitközség ügyvédjénél levő kötelezvények beszerzettessenek, tudomásul vétetett. 3. Elnök jelenti, hogy Bátaszék község képviselőtestülete elhatározta, hogy az új templomot saját **költségére** kifesteti. A tanács a képviselőtestület **enne** nagylelkű határozatát örömmel tudomásul vette s Joó Károly hitközségi tanácsos indítványára elhatározta, hogy a templom kifizetésére vonatkozó pályázatot az országos képzőművészeti társulat útján kiírja. 4. Mayer Teréz kérvényére az általa beadott bánatpénzt visszaadni határozta. 5. Elnök jelenti, hogy az orgona teljesen elkészült, s annak átvétele vált szükségessé, mire Janosits Károly hitközségi világi elnök indítványára határozatba ment, hogy az orgona átvételhez szakértőnek az országos nemzeti konzervárium orgona-tanszak tanárát hívja meg. Elnöki előterjesztésre még elhatározatott, hogy az új templom harangozó kórusán levő ajtónyílásokat ajtókkal ellátja, melynek keresztülvitelével a tanács Róz János gondnokot bizza meg.

— **Kivándorlás.** Tolnavármegye alispánjának jelentéséből olvassuk, hogy a kivándorlások megyénk-ből egyre folynak. Nagyobb mérvet ugyan nem öltött, de az a szomorú tény, hogy többen utlevél nélkül hagyták el otthonukat és Amerikába vitorláztak. Az elmúlt év folyamán 1165 vármegyebeli egyén számára adatott ki külföldi utlevél, a folyó évi három hónapjában pedig már 1055-en kaptak utlevelet.

— **Sport.** F. hó 20-án Schwechaton tartott **visszaversenyen** községünknek lakója, lovag Holzinger József ur két kutyájával szép eredményt ért el. „Vesta-Rudolfsburg“ nevű kutyája, a tavalyi derby-győztes Schwechaton is első díj minősítést kapott, míg „Nora“ 3-ik díjjal végezte munkáját. Most már 3-szor történt meg, hogy az osztrák nagy concourentiában Holzinger uré a győzelem pálmája.

— **Jó tanács.** Mindazoknak, kik pázsitot akarnak létesíteni, ajánljuk, hogy szerezzék be „Mauthner“ ödön csász. és kir. udvari magkereskedéséből Budapesten a Sétatéri vagy a „Margitszigeti“ fű magkeveréket. — Ezeket már 29 éve szállítja Mauthner Budapest és a Margitsziget oly bámulatra méltó és gyönyörű sétaterei részére.

— **Buzaszentelés.** f. hó 25 én Márk napján tartott meg a buzaszentelés Bátaszéken. Reggel 6 órakor óriási körmenet vonult a Kálvária felé, hogy a buzaszentelés magasztos szertartásán résztvegyen. A körmeneten az összes iskolák növendékei is jelen voltak.

— **Meghívó.** A bátaszéki r. k. legényegylet április hó 26-án az „Arany Nap“-hoz cz. vendéglő nagytermében zártkörű táncestetélyt tart, melyre t. czimet és becses családját tisztelettel meghívja a rendezőség. Belépti díj személyenkint férfiaknak: 80 fillér, nőknek: 40 fillér. Kezdeté este 8 órakor.

— **A védkötelesek házasodása.** A belügy miniszter az alábbi körrendeletet adta ki: A védköteles korban álló egyének házasságkötése alkalmával az állami anyakönyvvezetők, illetőleg a házasságkötésnél közreműködni jogosult polgári tisztviselők részéről követendő eljárás szorosabb meghatározása tárgyában valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjéhez, ha a nősülendő más községben illetőleg anyakönyvi kerületben kéri kötendő házasságának kihirdetését, mint amely község részéről sorozás elé állítandó, vagy ha a kihirdetés elrendelésére hivatott anyakönyvvezető nem egyszermind községi tisztviselő (előljáró) is, vagy a kihirdetés alól felmentés kéretik, az anyakönyvvezetőnek, illetőleg a kihirdetés alóli felmentés megadására jogosított tisztviselőnek — hacsak a nősülendő életviszonyait személyesen, közvetlenül nem ismeri, — az illetőségi sorozási eljárás illetékes tisztviselője által dijméntessen kiállítandó igazolványt kell követelni arra nézve, hogy a nősülendőnek a védtörvény szempontjából nősülési engedélyre szüksége nincs. Minthogy azonban a házasuló felek érdeke kívánatossá teszi, hogy a kérdéses igazolvány hivatalból adandó bélyegmentes értesítéssel is helyettesíthető legyen, ennél fogva körrendeletemet olyképp módosítom, illetőleg egészítem ki, hogy az esetre, ha az érdekelt felek személyesen szóval, vagy községi jegyző útján hivatalos uton azt kéretik a sorozó eljárás illetékes tisztviselőjétől, hogy a nősülendő által megjelölt anyakönyvvezetőt hivatalos uton értesítse arról hogy a nősülendő nősülési engedélyre nem szorul, a nevezett tisztviselő a kérdéses értesítést hivatalból és ennek folytán bélyegmentesen késedelem nélkül megadni tartozik.

— **Részeg volt mint az ágyu.** Tóth János furkói béres f. hó 18-án Alsó-Nyéken járt. Szattyánbőrű torka locsolgatásának okáért sorra járta a korcsmákat. Ivott bort pálinkát vegyest. Be is ruggott annyira, hogy azt se tudta lány-e vagy fiu. Alsó-Nyék és Bátaszék között a pocsolyákba akadtak rá az emberek. Félig halva vitték be a bátaszéki rendőrök a község házához, s mert teljesen önkivületi állapotban volt, orvost is hívtak hozzá. Az orvos megvizsgálta, s konstataulta, hogy Tót János uram halott-részeg.

10—12 órára volt szüksége míg magához tért. Józan állapotban aztán kereste a tegnapi napot. Azt ugyan nem annyira mint a 19 koronáját. Kihallgatása során kiderült, hogy Garzó Örzse alsó-nyéki megátolkodott részeges firmával mulatott együtt, s nyomban kijelentette, hogy 19 koronáját más el nem jlophatta, mint „az Garzó Örzse.” A rendőrség utn k eresztette Tót uramat, s szívére kütötte, hogy máskor ne igya le magát olyan csufosan.

Igen tisztelt közgyűlés!

Testületünk 1883-ban alakulván, a folyó 1903-ik évben fogja betölteni fönállásának 20-ik évét.

A testület életében bekövetkezett e mozzanat szinte felhív bennünkett, hogy a mult tanuságainak figyelembevételével jelöljük meg az utat, melyben haladva testületünk a felvirágzás felé vezethető lesz.

Tüzesetek keletkezésének lehető megakadályozása a megelőző tűzrendészet feladata.

A tűz eloltása, illetve helyhez kötése, a veszélyben forgó élet és vagyon megmentése azonban már a tűzoltóság kötelessége.

Föltételei ennek: gyors és biztos tűzjelzés, azonnali készenlét, mi állandó örködést igényel, bőséges víz, megfelelő minőségű és mennyiségű oltószer és fegyelmezett csapatnak terv- és szakszerű beavatkozása.

Községünkben a tüzet ez idő szerint harangozással jelzik, a tűzoltóságot kürt szóval riasztjuk. Már most, ha a község egyik végén éjjel tűz támad, mire ennek hire az érdekelték, vagy szomszédok útján az alvó harangozóhoz és tűzoltó kürtöshöz eljut s az a toronyba megy harangozni, illetve ez a szintén alvó tűzoltóságot és lakosságot riasztja, a tűz már vézszé fajulhat.

A tűzhelyén való mielőbbi megjelenéshez megkivántató gyors jelzést telefon és villamos-jelző létesítésével lehet legczélszerűbben elérni.

Az azonnali készenléthez igényelt éjjeli örködés önkéntes testületnél alig keresztül vihető, ha csak az örség tagjai valami ellenszolgáltatásban nem részesülnek. Mert önkéntes tűzoltótól, aki e szolgálattal járó minden munkát és terhet díj nélkül teljesít, azt, hogy egész éjjeli nyugalmát ismételten feláldozza s azt nappal pótolja, kívánni annál kevésbbé lehet, mert tagjaink nagyrészben kezük munkájával keresik kenyertüket s azon anyagi áldozatot, melyet a munka mulasztás okozna, meg nem hozhatják. Az éjjeli örködés bevezetésével tehát a testületnek örséget teljesítő tagjai volnának díjazandók, vagy pedig, költségesebb, de a védelem szempontjából előnyösebb, fizetett egyének volnának alkalmazandók, mint ez előhaladottabb községekben már keresztül vitetett.

Mindkét mód azonban csak úgy volna alkalmazásba vehető, ha a község akár a községháznál,

akár a mostani szertár mellett a következményeknek megfelelő szertárral kapcsolatosan az örség részére kivántató örtanyát meglétesitené.

Viz, amióta járási főszolgabíró ur rendelete alapján a község lakói vízhordásra előre kirendeltetnek, bőségesen van s abban addig míg ez üdvös rendelet végrehajtása szigorúan ellenőriztetik, a tűzoltóság hiányt szenvedni nem fog.

A tűzoltószerek, nevezetesen fecskendők mennyiségéről már nem áll módunkban ily kedvező jelentést tenni.

A községben levő 2 fecskendő ugyanis egy 1200 házszámu községre kevés. Ha a tűzoltóság minden alkalommal a tűz helyére érkeznek, addig míg csak egy ház ég s tűz csak szélesendben támadna, a két fecskendő a szükségletet kielégítené. De ha egynél több ház ég, a tűzoltóság — a védelmet el nem hagyhatván — a mentésről kénytelen lemondani.

Szükséges lenne tehát még egy szívó nyomó szerkezetű fecskendő beszerzése.

Hogy pedig a tűzoltóság szakszerű kiképzése biztosítsák s a község minden időben és minél több szakképzett tűzoltóval bírjon, az országos tűzoltótanfolyamra időről-időre 1—1 tűzoltó kiküldését kívánatosnak tartjuk.

Ezek volnának azon kívánalmak, melyek teljesítése nélkül tökéletes tűzvédelem nem remélhető.

Ezen kívül — bár ez nem szorosán tűzoltó-ügy előbb-utóbb el fog érkezni azon idő, amikor a testület az elmaradottság vádja nélkül nem fog elzárkozhatni a mentő ügynek a testület keretében való megoldásától.

Az örtanya létesítése a község hatáskörébe tartozik. Ez irányban csak annyit kívánunk megjegyezni, hogy ha a község a szükséges áldozatokat meghozni hajlandó, a községháznál való építés — eltekintve attól, hogy telek vétele nem szükséges — azért előnyösebb, mert a község által tartott lovak kéznél vannak s a mostani szertár vizeslajtók elhelyezésére fölssabadul. Annak előnyeit, hogy a községben elszórva minél több helyen legyenek vízzel telt lajtókocsik, hangsúlyozni fölöslegesnek tartjuk.

A fecskendő beszerzését illetőleg megjegyezzük, ennek árát a község tűzoltósági segélyalapról bocsáthatná a testület rendelkezésére. Ezen alap ugyanis tűznél szerencsétlenül járt tűzoltók segélyezésére szolgál, e czélra azonban, minthogy testületünk tagjai az országos segélyző szövetségnél biztosítva vannak, igénybe nem vétetik s így a mondott czélra való fölhasználása ellen kifogás alig volna tehető.

A telefonhálózat és villamos jelzők létesítése, az örködés kérdésének rendezése, a tűzoltóknak tanfolyamon kiképzése és a mentő-ügynek a tűzoltóság keretében való megoldása a testület teendői közé tartozik s az által volna keresztül viendő. Az erre szük-

séges költségeket azonban a testület nélkülözi, mert a község évi 100 K. segélyét és a 87 pártoló tag hozzájárulását a rendes évi szükség fölemésztí, újabb terhet e jövedelem mellett a testület magára nem vállalhat, bár a telefon alapra, ennek jelentőségét méltányolva ily körülmények között is már 154 K 12 fillér tőkésített.

Az eredményes működés föltételeinek megszerzéséhez föltétlenül szükségesnek mutatkozik a község 100 K. segélyének egyelőre legalább 500 koronára való fölemelése.

Hogy ez összeg aránylag alacsony, annak bizonyosságára fölemlíteni kívánjuk, hogy Tolna 400, Szegzárd 900, Dunaföldvár 1000, Mohács község 2000 koronával járul évenként a tűzoltóság föntartásához.

Fölhatalmazást kérünk, hogy ez irányban a község képviselő testületéhez átirhassunk s a község jól felfogott érdekében ezen kérelmeink teljesítését szorgalmazzuk.

Folytatása következik.

Felelős szerkesztő Joó Károly.

HIRDETÉSEK.

Tisztelettel értesitem a n. é. községet, hogy kizárólag első rendű bőrökből a legkényelmesebb s a legdivatosabb szabás után készítek

uri-, nő- és gyermek czipőket

a legjutányosabb árban pontos kiszolgálás mellett.

12. 16-26.

POSZOVÁ CZ IMRE,

czipész Bátaszéken, a Hegedűs-féle házban.

Társ kerestetik.

Jóforgalmu szikvizgyáramhoz megbízható társat keresek.

Bátaszéken, 1903. április 3.

Száhl József,

szikvizgyáros.

Ifj. Klósz Gáspár

cementlemez-gyára

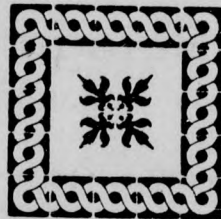
Bátaszéken,

Garay János-utca 1137. sz. a.

Tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy cement-lemez gyárat alapítottam. Raktáron tartok mindenféle cementet, minden színben cementlapokat, minden alakban és nagyságban sirköveket, kutfedeleket és istálló jászolyokat a legelőnyösebb árban, ugyszintén mindenféle beton munkát olcsón vállalok.

Költségvetést ingyen és bérmentve küldök.

Levélbeli tudakozódásokra rögtön válaszolok.

1-10.

A szőlő peronoszporája ellen való védekezéshez általánosan elismert legjobb anyag a

Dr. ASCHENBRANDT-féle

BORDÓI-POR.

Ára Budapesten: 50 kilogrammos zsákokban á kilogramm 66 fillér, 10 és 5 kilogrammos zsákokban, valamint 2 kilogrammos dobozokban á klgr. 70 fillér.

Használata olcsóbb, biztosabb, előállítása gyorsabb, a levélhez jobban tapad, mint a rézgálicz, a permetezőt sohasem dugítja.

A magyar-óvári magy. kir. gazdasági akadémia növényélettani állomása kísérletének fényes eredménye a legkitünőbb külföldi szaktudósok véleménye, számos magyar gazda bizonyítványa bárkinek díjtalanul megküldetik.

A bordói-por ezenkívül kitünő eredménnyel használható a burgonyavész ellen, gyümölcsfák permetezésére, gabonacsávázásra és baromfiólak fertőtlenítésére.

Megrendeléseket elfogad a

„Magyar Mezőgazdák Szövetkezete“

Budapest, V., Alkotmány-u. 31.

A por kapható és megrendelhető:

Mayer Gusztávnál, Bátaszéken.

2-3.

Schottolla Ernő Budapest

VI. Andrassy ut 2. szám.

Legnagyobb raktár egészségügyi, kényelmi és sport cikkekben.

Szagmentesen záró szoba klosetek. Hygienikus köpöedények. Legjobb minőségű gummi sárczipők és hóczipők. Korcsolyák és jégpatkók.

THERMOPHOR.

Testmelegítő, mely tűz nélkül a meleget 3—6 órán át tartja.

✠ **Betegtoló kocsik** ✠
minden árban.

Minden osztályról külön árjegyzéket kívánatra ingyen küldetnek meg.
15. 15.

Nyomatványok raktára.

BÁTER JÁNOS

könyvnyomdája ✠ ✠

nyomatványraktára ✠

és papírkereskedése ✠

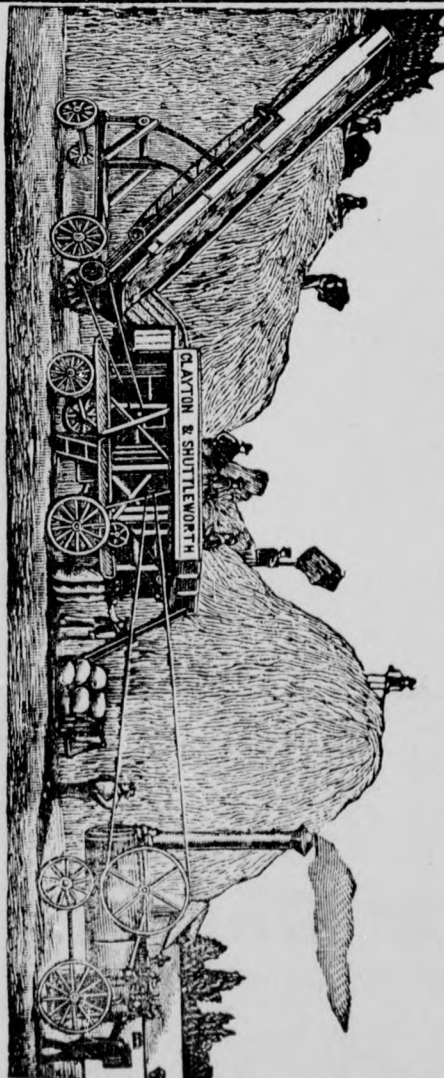
SZEGZÁRDON.

Papírkereskedés.

15. 6.

Clayton & Shuttleworth

Mezőgazdasági gépgyárosok
Budapest Váci-körút 63. sz.
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcseplőgép-készletek

2 $\frac{1}{2}$ egész 12 lóerős, továbbá járgány-cseplőgépek, lóhere-cseplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszálo- és aratógépek, szénagyújtók, boronák.

„Columbia-Drill”
legjobb sorvetőgépek, szecsavágók, répvágók, kukoricza-morzsolók, darálók, örlő-malmok, egyetemes acél-ékek,

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Lincolni törzssgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cseplőgép-gyára.

